Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescă. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 236. Brașovŭ, Joi, 24 Octomvre (5 Noemvre). 1891.

Brașovŭ, 23 Octomvre st. v.

Erĭ s'a deschisŭ pe Capitoliu din Roma așa numita conferență de pace interparlamentară. In mijloculŭ celorŭ mai desperate încordări ale statelorŭ europene de a se înarma în totŭ chipulŭ, acéstă conferență are de scopŭ a pleda pentru marea ideiă a păcei universale, pentru acestŭ idealŭ alŭ filosofilorŭ marinimoșĭ și alŭ nobililorŭ filantropĭ ai timpului de față.

Conferența de pace interparlamentară va întruni membri din parlamentele întregei lumĭ, carĭ aderă la ideia de a aplana tóte certurile internaționale prin tribunale de arbitri.

Președintele comitetului pregătitorŭ alŭ acestei conferințe este președintele camerei italiane, Biancheri. După scirea ce o primimŭ astădĭ acestŭ comitetŭ va propune conferenței de pace se se înființeze unŭ comitetŭ permanentŭ compusŭ din ómenĭ de încredere ai tuturorŭ parlamentelorŭ, care se esamineze casurile de cértă, ce táie în sfera dreptului internaționalŭ și sĕ strueéscă a le aplana pe cale pacĭnică, printr'o directă influințare asupra parlamentelorŭ interesate.

Diarulŭ „Popolo Romano" salută pe membrii conferenței și dă espresiune speranței, că pacea va eși dintrênsa mai întărită. Nu totŭ de acéstă părere suntŭ aceia, carĭ privescŭ cu neîncredere la modulŭ cum s'a constituitŭ congresulŭ de pace dela Roma. Adevĕrulŭ este, că acesta e compusŭ în cea mai mare parte din membri contrarĭ ai triplei alianțe și din irredentiști italianĭ, ca Cavallotti, Bovio, Canzio, Barzilai și alții; împrejurarea, care a insuflatŭ marĭ îngrijirĭ mai alesŭ șoviniștilorŭ noștri ungurĭ, îngrijirĭ, carĭ au fostŭ potențate în urma scirei, că la acelŭ congresŭ au sositŭ și o mulțime de Sêrbĭ radicalĭ, carĭ au în programulŭ lorŭ „marea Serbiă", precum și vreo 56 de senatorĭ și deputațĭ românĭ, carĭ se înțelege, că pentru șoviniștii Ungurĭ nu potŭ fi acolo decâtŭ totŭ atâțĭ representanțĭ ai ideei „daco-romane".

Dela o asemenea întrunire foile șoviniste unguresci nu aștéptă nicĭ decum o resolvare mulțămitóre a cestiunei naționalitățilorŭ și nicĭ resolvarea sântei cause a păcii. Firesce, că aceste foi suntŭ de părere, că nu se póte face nimicŭ pentru binele obștescŭ în diua de adĭ, fără scirea și concursulŭ marilorŭ politicĭ și diplomațĭ, carĭ se scaldă în apele jidano-maghiare.

Din parte-ne suntemŭ de părere, că orĭ din ce felŭ de nuanțe politice s'ar compune marele congresŭ de pace din Roma, acesta prin însușĭ faptulŭ întrunirei sale servesce marea causă a libertății și a păcii popórelorŭ din întrega lume.

In starea de față a lucrurilorŭ acestŭ congresŭ nu va puté aduce nicĭ o schimbare, dér celŭ puținŭ pregătesce viitórea realisare a marilorŭ idei ce-lŭ conducŭ.

E lucru invederatŭ, că pacea nu se póte dobêndi decâtŭ numai prin libertatea și mulțămirea popórelorŭ și în astă privință le credemŭ pe cuvêntŭ șoviniștilorŭ noștri, că ei, carĭ pórtă necontenitŭ rĕsboiulŭ celŭ mai crâncenŭ în contra libertății și a drepturilorŭ nóstre, a celorŭ neprivilegiațĭ din partea dincóce a monarchiei, nu va adera nicĭodată la marea și nobila lucrare, care are de scopŭ de a pune capĕtŭ despotismului de orĭ-ce soiu și de a pregăti astfeliu era adevĕratei împăciuirĭ întrе popóre.

Noulŭ primate alŭ Ungariei.

Claudiu Vaszary, noulŭ primate alŭ Ungariei, a fostŭ abatele claustrului benedictinŭ din Panonhalma. Deși ridicarea lui la demnitatea de primate n'a corespunsŭ așteptărei diferițilorŭ corifei și corporațiunĭ unguresci, acum însĕ, după-ce prin stăruința Scaunului Apostolicŭ, numirea de primate s'a sĕvîrșitŭ, tóte foile unguresci pare că suntŭ împăcate cu acéstă numire și despre noulŭ primate Vaszary se esprimă cu simpatiă, atribuindu-i multe merite și însușirĭ frumóse.

In ce privesce caracterulŭ, noulŭ primate se dice, că este unŭ bărbatŭ bunŭ la inimă, generosŭ și crutătorŭ. Față cu „cultura națională" a manifestatŭ unŭ interes deosebitŭ; în cei șése anĭ, câtŭ a statŭ elŭ ca abate alŭ claustrului din Panonhalma, a ridicatŭ mulțime de instituțiunĭ culturale, fără de-a mai face înse nicĭ unŭ svonŭ. In loculŭ gimnasiului din Győr, elŭ a ridicatŭ unŭ altŭ gimnasiu, care în privința arangiamentului e aprópe fără părechiă între gimnasiile unguresci; sub elŭ s'a edificatŭ și gimnasiulŭ din Strigoniu; a înființatŭ unŭ Kisdedovo în Sântmărtinŭ (între Slovacĭ), pe care l'a pusŭ în legătură cu claustrulŭ de-acolo, costândŭ la o sută de mii fl.; sub elŭ s'au clăditŭ și re'noitŭ diferite biserici, precum și stabilimentulŭ de băi dela laculŭ Balaton.

Pe malulŭ acestui lacŭ, în comuna Keszthely, s'a născutŭ noulŭ primate la an. 1832. In etate de 6 anĭ, elŭ rĕmase orfanŭ și fără avere. La șcólă a fostŭ susținutŭ cu ajutorulŭ unorŭ rudenii ale sale.

In comitatulŭ Vesprimului, Vaszary era cunoscutŭ ca unŭ oratorŭ de frunte. Elŭ s'a născutŭ maghiarŭ și, după cum spunŭ foile unguresci, nicĭ-odată n'a simțitŭ altmintrelea, decâtŭ unguresce. La 1869 fŭ numitŭ directorŭ alŭ gimnasiului din Győr și sub direcția lui au fostŭ inscrișĭ la acestŭ gimnasiu amêndoi fiiĭ archiducelui Iosifŭ. In fiă-care anŭ, depunerea esamenului micilorŭ archiducĭ era succedată de o mare serbare.

In politică, lui Vaszary nu i-a prea plăcutŭ sĕ se amestece, dér pentru aceea asigură cunoscuții lui, că este unŭ bunŭ naționalistŭ ungurŭ și suntŭ sigurĭ, că noulŭ primate va conlucra cu zelŭ la „propagarea culturei naționale maghiare".....

O declarațiune contra „Kreuzzeitung".

Erĭ am amintitŭ de o declarațiune, ce au publicat'o domnii **Babeșŭ** și **Mocsonyi** în „Kreuzzeitung" ca rĕspunsŭ la însinuările ce li se făcuse într'unŭ articolŭ publicatŭ în numita fóiă la 8 Octomvre a. c. în care se vorbesce de posițiunea monarchiei austro-ungare față cu România. In acestŭ articolŭ se dicea între altele:

„Față cu posițiunea amenințată a Austro-Ungariei, Kossuthistii, carĭ au luat în arêndă patriotismulŭ maghiarŭ, nu se sfiescŭ, de a întrece chiar și pe Cehii tinerĭ în dușmănia contra statului și în planurile de înaltă trădare. Acéstă partidă spre a ajunge odată la putere și spre a rupe odată Ungaria de Austria, *a încheiatŭ unŭ pactŭ* cu cei doi conducĕtorĭ ai partidei române naționale, carĭ trăescŭ în Pesta, d-nii Vincențiu *Babeșŭ* și Alexandru *Mocsonyi*, după care la viitórele alegerĭ dietale toțĭ alegĕtorii românĭ din Ungaria vorŭ avé se sprijinéscă candidații partidei independente, precum deja a fostŭ alesŭ Ludovicŭ *Mocsary* cu ajutorulŭ lui Mocsonyi la Caransebeșiu. Deórece Românii preponderéză în 150 cercurĭ electorale ale Ungariei, în modulŭ acesta Kossuthistii ar dispune în viitórea dietă peste 200 de mandate și deórece de curêndŭ s'a declaratŭ și opozițiunea „moderată" de sub Apponyi în sensŭ dușmănosŭ Austriei, deja periodulŭ legislativŭ celŭ mai de aprópe, arŭ aduce dér *ruptura între Austria și Ungaria!* — Kossuthistii au promisŭ d-lor Babeșŭ și Mocsonyi pentru acestŭ ajutorŭ eventualŭ, de a întroduce în Ungaria ruptă de către Austria, unŭ felŭ de *dualismŭ maghiaro-românŭ*, spre a ține sub călcâie pe temeiulŭ acestuia împreună cu Ungurii, pe Germanii, Sêrbii, Rutenii și Slovacii din Ungaria. D-lŭ Babeșŭ, precum a declaratŭ în Ardealŭ conaționalilorŭ sĕi, nu dă nimicŭ pe acéstă promisiune a Kossuthiștilorŭ, ci speculéză la aceea, că declararea de independența a Ungariei va avé ca urmare o luptă sângerósă între Austria și Maghiarĭ, care ocasiune o vorŭ folosi-o apoi Românii,

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Diferința între reputațiune și considerațiune.

După Mme de Lambert[1])

Considerațiunea este o urmare naturală a impresiilorŭ transpuse, în puterea calitățilorŭ nóstre personale, asupra altora. Fiindŭ în posesiunea unorŭ calitățĭ marĭ, carĭ trecŭ peste gradulŭ comunŭ alŭ prestațiunilorŭ escelente, acestea escită admirațiune; de suntŭ plăcute și atrăgĕtóre, ele stimuléză în omŭ sentimentulŭ amiciției.

Considerațiunea ne oferă mai multă plăcere adevĕrată, decâtŭ reputațiunea séu numele bunŭ: cea dintâiu e strînsŭ legată de noi, cea din urmă se forméză în depărtare. Cu tóte, că reputațiunea reclamă o periferiă mai mare, totușĭ ea nu se póte simți așa de intimŭ și fórte arare-orĭ o putemŭ considera ca o comóră sigură și adevĕrată. Considerațiune ni-se dă din partea acelora, carĭ cunoscŭ în modŭ nemijlocitŭ prestațiunile nóstre, în timpŭ ce asupra reputațiunei decidŭ persóne, carĭ nicĭ nu ne cunoscŭ. Meritele nóstre au dreptŭ urmare cosiderațiunea ómenilorŭ nobilĭ și consciențioșĭ; ér décă publiculŭ are o opiniune favorabilă despre noi, acésta o putemŭ mulțumi numai planetei, în care ne-amŭ născutŭ.

Considerațiunea este resultatulŭ meritului din întréga nóstră viéță, reputațiunea e de multe-orĭ numai rĕsplata unei întreprinderĭ norocóse. Acela, care umblă după reputațiune, trebue sĕ scie întrebuința orĭ-ce momentŭ, orĭ-ce ocasiune, care ar favorisa esoperarea întreprinderilorŭ strălucite; și pe când reputațiunea reclamă astfelŭ de întreprinderĭ, le rĕspândesce, ba une-orĭ le și înfrumsețéză, pe atuncĭ totŭ ea le răpesce din cerculŭ de activitate alŭ unui individŭ si le transpune într'unŭ locŭ fórte îndepărtatŭ. Considerațiunea cuprinde o sferă mai mică, dér de ore-ce se baséză pe meritulŭ nostru internŭ, ea ne oferă o plăcere nouă și sentimentală. Prin considerațiune ni-se recunósce în totŭdéuna moralitatea; reputațiunea remuneréză de multe-orĭ numai întreprinderĭ bine chibzuite si seducĕtóre, chiar și vițurĭ bine reușite. Considerațiunea nu e condiționată de calitățĭ, carĭ escită admirațiune și svonŭ mare; pe când reputațiunea e de natură mai multŭ superficială, și décă e vorba sĕ dureze mai multŭ timpŭ, suntemŭ necesitațĭ a-'i da nouĕ forme, nouĕ variațiunĭ.

Acțiunĭ splendide escită mai multă invidiă, decâtŭ admirațiune; ómenii privescŭ în mărimea întreprinderilorŭ străine o deteriorare pentru dênșii; admirațiunea în sine e pentru cei mai mulțĭ unŭ sentimentŭ forțatŭ, de aceea îșĭ dau silința, ca câtŭ mai curêndŭ sĕ se elibereze de elŭ.

Pentru a pune o basă solidă considerațiunei nóstre și de a o susține cu atât mai sigurŭ, trebue sĕ fimŭ fórte crutătorĭ în manifestarea calitățilorŭ nóstre escelente și sĕ observămŭ óre carĭ gradațiune. Spaniolulŭ *Gracian* într'una din macsimele sale dice[2]): „Concede sĕ te „cunóscă, dér nicĭ de-cum sĕ te pĕtrundă. „Lumea sĕ nu-țĭ cunóscă celŭ mai înaltŭ „gradŭ alŭ meritului tĕu; ea nicĭ-odată „sĕ nu te pótă esploata, căcĭ lucrurile „cunoscute nu o mai interesézä" și totŭ Gracian dice: „Décă meritulŭ tĕu e mai „mare decâtŭ renumele, e bine sĕ aparĭ „în tótă splendórea ta, pentru ca lumea „sĕ-țĭ simtă valórea. Din contră, de e „meritulŭ tĕu mai micŭ, decâtŭ renumele, „ascunde-țĭ adevĕrata ta valóre, căcĭ „presupunerĭ împreunate cu óre-care nesiguranță, facŭ pe unŭ omŭ, pe care „nu-lŭ cunóscem pe deplinŭ, cu multŭ „mai onorabilŭ, decâtŭ totala cunoscință „a mărimei lui și a spiritului lui de întreprindere."

Persiflagiulŭ lumei stă de regulă în dosulŭ considerațiunei, căcĭ pentru elŭ calitățile escelente suntŭ incompatibile. Erorile și defectele suntŭ trecute cu vederea, de óre-ce acestea suntŭ rĕspândite în tótă lumea și ómenii suntŭ deplinŭ înțelegĭ sĕ le sufere și sĕ vĕdŭ necesitațĭ a le ierta reciprocŭ. Fiă-care seculŭ îșĭ are vițiulŭ sĕu și în fiă-care seculŭ esistă câte unŭ omŭ universalŭ, care dă tonulŭ, statoresce ridiculositatea și acrediteză erorile rĕspândinte în societate. Tóte defectele au de urmare grația, ce li-o ofere seculŭ respectivŭ,

[1]) Sur la diffèrence qu'il y a de la reputation à la consideration. Paris, 1785.

[2]) L'homme de Cour, Max. CXIV. comp. Hèros, Chap. I.

spre a dobêndi séu deplina autonomiă dela corónă séu décă nu, de a se rupe cu totulŭ de Austria şi Ungaria“.

La aceste scornituri întreţĕsute în diarulŭ „Kreuzzeitung“, acestŭ diarŭ publică acum o declaraţiune a domnilorŭ *Babeşŭ* şi *Mocsonyi*, datată dela Sibiiu 17 Octomvre a. c., care este de următorulŭ cuprinsŭ:

Onorată Redacţiune! Abia astădĭ ne-a venitŭ în mânĭ acelŭ articulŭ importantŭ, care a apărutŭ în preţuita D-Vóstră fóiă în 8 l. c. sub titlulŭ „Posiţiunea triplei alianţe faţă de românismŭ şi celŭ mai nou atacŭ alŭ partidei Kossuthistilorŭ în contra corónei Habsburgice“, şi cu a cărui tendenţă şi apreţiare nemerită a raporturlorŭ triplei alianţe faţă de Românismŭ, consimţimŭ pe deplinŭ până la partea finală, în care „Kreuzzeitung“ ne face onóre sĕ se ocupe şi cu neînsemnatele nóstre persóne şi a cărui descoperirĭ aventurióse nu stau de locŭ în consonanţă cu seriositatea espunerilorŭ înalte politice premergătóre, fiindcă aicĭ în ţéră nu le póte lua nimenea în seriosŭ. Cu tóte acestea ne vedemŭ îndemnaţĭ — faţă de vada cea mare de care se bucura on. D-Vóstră fóiă cu dreptŭ cuvêntŭ în cercurile cele mai lăţite — la declaraţiunea: că nouĕ nu ne este cunoscutŭ despre unŭ pactŭ, pe care l'ar fi încheiatŭ, după asigurarea fóiei D-Vóstră, partida Kossuthistilorŭ cu noi amêndoi şi că cu tótă hotărîrea respingemŭ „tendinţele de desfacere“ însinuate asupra nóstră cu acésta ocasiune. Pe lângă rugarea curtenitóre de a publica în on. D-Vóstră fóie acéstă scurtă declaraţiune, primiţĭ tot-deodată asigurarea distinsei nóstre stime.

Ai D-Vóstră

Vincenţiu **Babeşŭ**, Alex. **Mocsonyi**.

Altă declaraţiă contra „Magyar Hirlap“.

La articolii plinĭ de scorniturĭ tendenţióse ai diarului „Magyar Hirlap“, despre carĭ amŭ făcutŭ amintire şi noi, rĕspunde d-lŭ *Dr. Alecsandru Mocsonyi* printr'o scrisóre, ce o reproducemŭ întocmai după numita fóiă cu observarea ce i-o face:

„La articolii nostrii intitulaţi „Schimbare în politica Românilorŭ“ Alecsandru Mocsonyi trimite următórea epistolă redactorului responsabilŭ alŭ fóiei nóstre:

„*Stimate amice!*

Sosindŭ în Budapesta, am fostŭ făcutŭ atentŭ asupra celorŭ doi articolĭ apăruţĭ înainte cu vr'o câteva sĕptĕmânĭ în preţuita ta fóiă sub titlulŭ — „Schimbare în politica Românilorŭ“, alŭ cărorŭ autorŭ anonimŭ se declară a fi Românŭ. In partea primă a acestorŭ doi articolĭ se „accentuéză“ între altele, că „bărbaţii conducĕtorĭ românĭ“, între carĭ sunt numĕratŭ şi eu şi fratele meu — „nicĭ-odată nu au fostŭ eroii pasivităţii“. Ér în articolulŭ alŭ doilea, autorulŭ vorbesce despre „pertractărĭ prevenitóre“, despre „înţelegerĭ împrumutate“ şi despre „apropierea“ Românilorŭ de cabinetulŭ Szapary, în înţelesulŭ cărora bărbaţii conducĕtorĭ românĭ arŭ tinde într'acolo, ca cu prilejulŭ proximei conferenţe naţionale, „Românii sĕ o rupă desevêrşitŭ cu politica de pasivitate“ şi că la proximele alegerĭ dietale „Românii vorŭ lua parte activă fără nicĭ o reservă“. In schimbŭ contele Szapary, pe lângă alte concesiunĭ, ar fi pusŭ în vedere „numirea a doi fişpanĭ românĭ“. Autorulŭ anonimŭ mai scie şi aceea, că „cercurile române au designatŭ deja“ persónele potrivite pentru aceste posturĭ şi că între acestea unulŭ ar fi fratele meu Eugeniu Mocsonyi. In sfîrşitŭ „pe basa informaţiunilorŭ întemeiate“ susţine, că „Babeşŭ, omulŭ de încredere alŭ familiei Mocsonyi“, „pregătesce terenulŭ“, „capacitéză pe politicii românĭ“, în interesulŭ „pactărilorŭ stabilite“ şi că „procedura sa“ cu privire la acésta este împreunată cu „succesŭ“.

Póte facŭ unŭ lucru de prisosŭ, cu tóte acestea, considerândŭ positivitatea, cu care se dau la lumină aceste pretinse descoperirĭ, mĕ sîmţŭ îndatoratŭ a declara, că eu şi fratele meu, după împrejurărĭ, totŭ-déuna amŭ fostŭ aderenţii hotărîţĭ ai acelei pasivităţĭ, pe care a proclamat'o în anulŭ 1881 conferenţa naţională română dela Sibiiu, ba eu mai eram încă de pe atuncĭ de părere, că acéstă pasivitate nu trebuia sĕ se restrîngă numai la cercurile electorale din Transilvania, ci sĕ se estindă şi asupra cercurilorŭ electorale din Ungaria, ceea ce dealtmintrelea conferenţa naţională a şi hotărîtŭ mai târdiu, în anulŭ 1887. Şi în privinţa acésta nicĭ astădĭ nu cugetămŭ altfelŭ, după-ce în politica naţională oficiósă a patriei până acuma nu s'a făcutŭ vre o schimbare, care sĕmotiveze indicata „schimbare“ în politica Românilorŭ. Eu nu sciu nimicŭ nicĭ despre pretinsele „pertractărĭ“, nicĭ despre „pactărĭ împrumutate“, séu despre altele de soiulŭ acestora, atâta însĕ sciu, fără de-a fi vorbitŭ cu fratele meu, care de presentŭ petrece în străinătate, că postulŭ de fişpanŭ, ce îi ofere autorulŭ anonimŭ cu atâta prietiniă, fratele meu nu l'ar primì sub nicĭ unŭ felŭ de împrejurărĭ, măcarŭ de ar fi îmbiatŭ cu elŭ şi din altă parte. In sfêrşitŭ numai atâta mai trebue sĕ observŭ, că dintre tóte afirmaţiunile autorului articulilorŭ, numai una singură este, care corĕspunde adevĕrului, şi adecă: că Babesŭ într'adevĕrŭ este unŭ amicŭ de încredere alŭ familiei mele. Rugându-te sĕ binevoiescĭ a publica aceste puţine şire în fóia ta, te salută, Budapesta, 2 Nov. 1891, alŭ tĕu stimătorŭ *Alecsandru Mocsonyi*“.

La epistola acésta a d-lui Al. Mocsonyi lesne amŭ puté da rĕspunsulŭ îndestulitorŭ, dér acestŭ dreptŭ îlŭ reservămŭ pentru autorulŭ articulilorŭ, care de sigurŭ nu va rĕmâné datorŭ cu elŭ.

SCIRILE DILEI.

— 23 Octomvre (4 Nov.)

Programa congresului de pace din Roma. In 3 Noemvre se va deschide congresulŭ în Capitoliu. In séra aceea va fi o representaţiune de gală în teatru, în 4 şi 5 Noemvre va fi primirea deputatilorŭ, în 6 serată la principele Odescalchi, în diua următóre una la Sindaco. In şedinţa din 8 Noemvre se facŭ alegerile. In aceeaşĭ di va fi primire în Capitoliu. In fiă-care di se vorŭ ţiné conferinţe. Apoi mai suntŭ în perspectivă iluminarea forului şi a Colosseului, precumŭ şi o escursiune la Neapole şi Pompeji.

***

Lucrurĭ marĭ are de gândŭ sĕ facă Kulturegylet-ulŭ dela Cluşiu. Unŭ membru de încredere alŭ acestei societăţĭ de maghiarisare publică în numĕrulŭ mai nou alŭ lui „Budapesti Hirlap“ unŭ articulŭ, în care arată, că încă de multŭ are „Kulturegylet“-ulŭ intenţiunea, de-a înfiinţa prin întrevenirea guvernului o episcopiă maghiară greco-catolică şi altă episcopiă maghiară greco-orientală, sĕ înţelege, amêndouĕ pe séma Românilorŭ. Cu intenţiunea acésta „Kulturegylet“ulŭ încă n'a avutŭ curagiulŭ de-a păşi pe faţă; în ascunsŭ însĕ, după cum arată amintitulŭ membru, „Kulturegylet“ulŭ lucréză în direcţiunea acésta şi când va sosi plinirea timpului, elŭ nu va întârdia de a surprinde lumea şi cu acestŭ fĕtŭ monstru alŭ uneltirilorŭ sale. — Dumnedeu póte nu-i va răbda până atuncĭ; noi însĕ trebue sĕ fimŭ preparaţĭ!

***

Croaţii şi limba maghiară. „Egyetértés“ se plânge, că „frăţietatea“ croată nu e sinceră. Dovadă următorulŭ casŭ: Mai mulţĭ neguţitorĭ şi măestrii maghiarĭ din Canija-mare au plecatŭ în 28 c. la tîrgŭ la Capronţa, în Croaţia. Acolo însĕ „fraţii“ Croaţĭ nu i-au lăsatŭ sĕ-şĭ desfacă marfa şi i-au alungatŭ din tîrgŭ din pricina, că licenţele nu li-erau editate în limba croată, ci în cea maghiară. Numiţii maghiarĭ voiau sĕ şĭ recerce dreptulŭ la căpitanulŭ orăşenescŭ, dér căpitanulŭ nu era nicăirĭ de aflatŭ şi astfelŭ au trebuitŭ sĕ se reîntórcă acasă cu buzele umflate.

***

Principele Constantin Czartorysky, vicepreşedintele senatului imperial din Viena, a reposatŭ în 30 Octomvre n. c.

***

Concertŭ. Reuniunea maghiară de cântărĭ din locŭ va da la 7 Noemvre n. c. sub dirigenţa d-lui Iuliu Jaschik, unŭ concertŭ împreunatŭ cu dansŭ în sala hotelului „Central Nr. 1.“

Manifestaţiunĭ ruso-francese.

In dilele trecute au sositŭ în portulŭ francesŭ *Brest* douĕ corăbiii rusescĭ „*Minin*“ şi *Dimitrie Donskoi*“. Deşi era plóie, cu tóte acestea stradele şi pieţele oraşului au fostŭ frumosŭ împodobite cu florĭ şi stindarde rusescĭ şi francese. Séra s'a datŭ unŭ concertŭ, la care au luatŭ parte toţĭ oficerii rusescĭ. Publiculŭ a cerutŭ sĕ se cânte *imnulŭ rusescŭ* şi *marseillaisa*, carĭ s'au şi câtatŭ şi au fostŭ ascultate în picióre şi cu capetele góle atâtŭ de Ruşĭ, câtŭ şi de Francesĭ. A doua di au începutŭ sĕrbările. S'au arangiatŭ retragerĭ cu torţe, banchete, balŭ, corurĭ de şcolarĭ şi alte manifestaţiunĭ imposante. Elevii din gimnasiile din Brest au oferitŭ comandantului corăbii „Minin“ o statuă de bronzŭ, destinată marelui duce moştenitorŭ, cu inscripţia „*Quand on voudra*“, care represintă pe unŭ oficerŭ francesŭ într'o mână cu stindardulŭ, ér în cealaltă cu sabia. Conducĕtorulŭ deputaţiunei ţinù următórea alocuţiune:

„Inimele nóstre au tremuratŭ, când Rusia şi Francia în Kronstadt au reînoitŭ vechia amiciţiă, cu tóte neînţelegerile şi rătăcirile politice, într'o amiciţiă intimă şi frăţéscă... Poporulŭ D Vóstră, Domnule comandantŭ, rupse vĕlulŭ de doliu, prin care vedeamŭ noi faţă blândă şi neînspăimântată a Franciei. Noi scimŭ astădĭ, că nu e iubită numai de fii ei, ci că şi alţii îşĭ aducŭ aminte de gloria ei, dau dreptate virtuţilorŭ ei şi au speranţă în viitorulŭ ei. Ora isolării, care a întunecatŭ frunţile părinţilorŭ noştrii, nu se va mai întórce pentru noi. Junimea francesă vĕ mulţămesce, că le-aţĭ procuratŭ aceste frumóse momente. Totdeodată, domnule comandantŭ, vĕ rogŭ, sĕ ne permiţĭ sĕ oferimŭ tinerimei rusescĭ în persóna conducĕtorului ei, marelui duce Alexandru, o modestă amintire despre simpatia şi recunoscinţa nóstră... Ea va spune amicilorŭ noştri din depărtare, că ei potŭ conta pe noi, că noi simpatisămŭ din adânculŭ inimei nóstre cu ei şi că noi suntemŭ gata sĕ ne luptămŭ, ca şi pentru libertatea şi onórea nóstră, pentru apărarea libertăţii şi onórei lorŭ, până la ultima picătură de sânge. Trăiéscă Ţarulŭ! Trăiéscă Rusia! Trăiéscă marina rusescă!“

Cuvintele aceste au fostŭ primite cu mare entusiasmŭ de către cei presenţĭ.

---

numai adevĕratele calităţĭ personale rĕmânŭ unŭ jocŭ frivolŭ alŭ maliţiei.

Origine nobilă, bogăţii imense, posiţii rĕscumpĕrate prin linguşire, tóte acestea nu ne oferă aceea, ce putemŭ simţi în urma consideraţiunei nóstre personale. Află-se óre unŭ individŭ mai demnŭ de compătimitŭ, ca acela, căruia ca „domnŭ mare“ ii suntŭ străine tóte virtuţile; împrejurulŭ căruia s'au îngrămăditŭ tóte posturile onorifice, dér care e necesitatŭ sĕ sîmtă în totŭ momentulŭ, că nu i-se stiméză persóna, ci numai demnitatea, ce o ocupă în societate?! Din fericire, amorulŭ propriu, nutritŭ de asemenea indivizĭ, nu-i lasă sĕ observe, că nu valoréză nimicŭ![3])

Suntŭ calităţĭ esemplare, carĭ escită în omŭ jalusiă; de multe-orĭ şi invidia faţă de unŭ omŭ renumitŭ ridică ómenĭ mediocri la unŭ renume óre-care. Eroului Eugenŭ de Savoya i-au pututŭ fi mulţĭ generalĭ recunoscĕtorĭ pentru reputaţiunea, de carea s'au bucuratŭ ei mai târdiu, urândŭ pe marele soldatŭ europénŭ.

Bogăţiĭ enorme se câştigă pe contulŭ renumelui; câştigă-ţĭ mai întâi autoritate, posiţiă onorifică şi trăiesce cu demnitate în viéţă, şi atuncĭ îţĭ este asigurată fericirea pe pămêntŭ, cu tóte că bogăţia ómenilorŭ respectaţĭ şi cu autoritate e totŭ aşa de invidiată, ca şi aurulŭ în templele deilorŭ.

Inainte de tóte, acela se póte simţi în adevĕrŭ fericitŭ, a cărui consideraţiune se baséză numai pe valórea internă a persónei sale, ér nu pe posiţia, ce o ocupă. Manifestaţiunile de onóre, carĭ pentru cei mai mulţĭ ómenĭ suntŭ numai nisce acte ceremoniale, se prefacŭ pentru dênsulŭ în semne de veneraţiune generală. Tóte consideraţiunile convenţionale din viéţa socială primescŭ faţă cu elŭ óre care maiestate şi importanţă; mulţumirea lui internă câştigă o nouă putere de viéţă şi tóte bucuriile din lume primescŭ o formă mai zîmbitóre.

Graţia mai marilorŭ, póte asigura reputaţiunea unui omŭ, dér o póte şi nimicì: Cădutŭ odată în disgraţiă, se recere o mare încordare de puterĭ şi multe merite pentru a te puté afirma într'unŭ postŭ, după care vênéză mulţĭ; în asemenea casurĭ chiar şi cea mai mică neregularitate nu se trece cu vederea...

Unŭ omŭ cu óre-care influinţă atuncĭ apare în adevĕrata lui valóre, când cade din înălţimea posiţiei lui; şi décă i-se atribue puţine merite, are celŭ puţinŭ din partea lumei favorulŭ acela, că i-se delătură vĕlulŭ, care i-a ascunsŭ defectele; nimenea nu'lŭ măgulesce, nimenea nu'lŭ ajută. Cu tóte acestea ómenii cu posiţiă înaltă aparŭ prin căderea lorŭ cu atâtŭ mai maiestaticĭ. Mariu a devenitŭ cu atâtŭ mai renumitŭ prin schimbarea tragică a sorţii sale; prinderea şi esilarea lui a făcutŭ asupra mulţimei o impresiune fórte adêncă şi uimitóre. Mulţimea atribue tóte virtuţile aceluia, căruia lamentéză, că le-a avutŭ. Din causa acésta omulŭ cu o posiţiă înaltă apare în nenorocire cu multŭ mai mare.[4])

George Joandrea.

[3]) La noi, la Românĭ, nu se póte susţiné despre cineva, că ar fi de origine nobilă privilegiată. Şi cu tóte acestea, cu regretŭ trebue sĕ observŭ, că între poporulŭ de rêndŭ şi între aşa numita inteligenţă' esistă astădĭ unŭ zidŭ despărţitorŭ prea mare. Ce fericiţĭ s'ar sîmţi vechii Egiptenĭ, décă acum la finea veacului alŭ 19-lea, înviindŭ din morţĭ arŭ mai observa urme de „castele“ lorŭ patriarchale, susţinute în modŭ indirectŭ chiar şi în sinulŭ unui poporŭ ca alŭ nostru! Causa esenţială a acestei stărĭ deplorabile o aflu în lipsa de adevĕrată cultură a inimei. Sĕ sperămŭ însĕ că va veni timpulŭ, când pe lângă cultura minţii, după carea umblămŭ cu toţii se va fi cultivatŭ pe deplinŭ şi inima, şi atuncĭ nu va mai puté sta la distanţă aşa mare boerulŭ faţă cu plugarulŭ, cocóna faţă cu ţĕranca, ci cu toţii vomŭ forma unŭ întregŭ nedespărţibilŭ, o naţiune, ce va impune celoralalte naţiunĭ conlocuitóre.

G. J.

[4]) In tóte împrejurările, modestia ne garantéză mănţinerea meritelorŭ nóstre şi consideraţiunea lumei; a fi circumspectŭ în atingerea cu ómenii este o însuşire fórte nobilă, carea ne învéţă sĕ cruţămŭ amorulŭ propriu alŭ altora şi sĕ susţinemŭ pacea şi buna înţelegerea în tóte împrejurările vieţii nóstre. De suntemŭ marĭ, sĕ aducemŭ folóse nedisputabile societăţii, ér de suntemŭ pigmei, sĕ ne mulţămimŭ cu sórtea, bine sciindŭ, că nu posiţia câştigă omului consideraţiunea lumei, ci zelulŭ neobositŭ, ce-lŭ desvolţĭ în cariera-ţĭ neînsemnată din viéţă.

G. J.

Regele Carolŭ la Potsdam.

Despre primirea regelui Carolŭ la Potsdam amŭ raportatŭ deja. Ea a fostŭ câtŭ se póte de strălucită. Pretutindenĭ fâlfăia pe lângă drapelulŭ prusianŭ şi germanŭ şi drapelulŭ tricolorŭ românŭ, aşa şi pe castelulŭ regescŭ. Aicĭ a fostŭ şi prânḑulŭ celŭ mare de gală despre care raportéză „Monitorulŭ Oficialŭ“ alŭ României următórele:

Séra, la órele 7, fuse mare prânḑŭ de gală, în onórea M. S. Regelui României, în sala de marmoră a palatului celŭ nou. Impĕratulŭ a aşteptatŭ pe rege sub marele porticŭ alŭ întrărei palatului, purtândŭ marea ţinută a garḑilorŭ de corpŭ (gardes du corp) cu cordonulŭ *Stelei României.*

Regele, intrândŭ cu împĕratulŭ în vestibululŭ palatului, a fostŭ salutatŭ cu fanfare. Aci se afla un detaşamentŭ din garḑii de corpŭ (gardes du corp), escorta M. S. Impĕrătesei, şi compania vechilorŭ garḑĭ ai castelului, toţĭ îmbrăcaţĭ în strălucita şi bogata lorŭ ţinută. Regele împreună cu împĕratulŭ trecêndŭ printre şirurile acestei alese trupe, precedaţĭ de înalţii demnitarĭ ai curţii, fŭ primitŭ la capulŭ scărei de Impĕrătésa căreia Suveranulŭ nostru îĭ dete braţulŭ spre a întra în salonulŭ unde aşteptau toţĭ membrii şi rudele familiei regale.

Erau învitaţĭ la ospĕţŭ: marele cancelarŭ alŭ imperiului generalulŭ de Caprivi, toţĭ înalţii demnitarĭ ai imperiului, preşedintele Reistagului, miniştrii secretarĭ de statŭ, înalţii demnitarĭ ai curţii, generalii, întréga legaţiă română, înalţii funcţionarĭ din provincia Brandeburg, comandanţii regimentelorŭ gardei; peste totŭ 128 persóne.

Maiestatea Sa dândŭ braţulŭ Impĕrătesei, a fostŭ aşeḑatŭ la masă între Impĕratulŭ şi Impĕrătésa, în faţă-i avêndŭ pe marele cancelarŭ, la drépta căruia sta D. Grigore Ghika, ministrulŭ ţĕrei la Berlinŭ.

Sala era scăldată în lumină şi masa acoperită de florĭ şi de nestimată argintăriă. Intr'unŭ balconŭ care se ridică în acéstă sală monumentală cânta musica în timpulŭ mesei. M. S. Impĕratulŭ a bĕutŭ în sănĕtatea regelui, arătându i prin cuvintele cele mai căldurόse şi măgulitóre nespusa bucuriă ce-i face acéstă visită; că dênsulŭ primesce pe rege ca pe o rudă scumpă; că multe amintirĭ cuprinde pentru suveranulŭ nostru aceste locurĭ unde şĭ-a petrecutŭ o parte din tinereţea sa; că mulţĭ din aceia ce l'au iubitŭ nu mai suntŭ astăḑĭ, dér că împĕratulŭ e sigurŭ, că amintirea lorŭ a rĕmasŭ scumpă inimei regelui şi că 'lŭ asigură că aceeaşĭ iubire şi acelaşĭ viu interesŭ ce a găsitŭ în trecutŭ, îlŭ găsesce în presentŭ şi-'lŭ va afla şi în viitorŭ. Impĕratulŭ făcù în acelaşĭ timpŭ urărĭ căldurόse pentru România, înălţată şi condusă de rege cu atâta înţelepciune, dragoste şi pricepere, şi sfêrşì închinândŭ pentru sănĕtatea regelui şi a reginei.

După acestŭ toastŭ, musica întonà imnulŭ naţionalŭ ce fŭ ascultatŭ de toţĭ în picióre; apoi musica tăcêndŭ, Maiestatea Sa luà cuvêntulŭ şi ḑise:

„Rogŭ pe Maiestatea Vóstră sĕ-mĭ dea voiă a rĕspunde îndată la cuvintele aşa de măgulitóre, arătându-i căldurósa mea recunoscinţă pentru simţĕmintele ce 'hrănesce faţă cu mine. Aceste cuvinte, ca şi primirea plină de dragoste făcută mie, vorŭ găsì unŭ rĕsunetŭ adêncŭ şi puternicŭ în ţéra mea, care pune celŭ mai mare preţŭ pe raporturile de pretiniă cu imperiulŭ germanŭ, condusŭ de Maiestatea Vóstră cu o mână energică, pe calea păcei, către o desvoltare roditóre şi către unŭ viitorŭ trainicŭ.

„Făcêndŭ urările cele mai ferbinţĭ pentru fericirea Maiestăţei Vóstre şi a casei sale regale, de care sunt legatŭ prin strînse legăturĭ de rudeniă şi prin numĕróse şi scumpe amintirĭ, ridicŭ acestŭ paharŭ în sĕnătatea Maiestăţii Vóstre, rugândŭ cerulŭ a Ie lua sub binecuvêntata sa ocrotire.

„Francfurter Ztg“ despre călătoria regelui Carolŭ.

Cu privire la visita regelui **României în Berlinŭ** scrie ḑiarulŭ „Frankfurter Ztg“ următórele: Nu este numai o simplă întêmplare, ca tocmai în acelaşĭ timpŭ, în care Ţarulŭ călătoresce éråşĭ prin ţinutulŭ prusianŭ, regele României în modŭ demonstrativŭ este sĕrbătoritŭ în Berlinŭ. Aceştĭ doi monarchĭ au aceea comunŭ, că ei conducŭ, séu credŭ, că conducŭ înşişĭ politica esternă a ţerilorŭ lorŭ. De sigurŭ suntŭ aplecările personale ale celui dintâi şi părerile personale politice ale celui din urmă, de mare importanţă pentru politica esternă a ambelorŭ ţĕrĭ. Deşi o apreţiare corectă a intereselorŭ proprii şi mai înainte de tóte o seriă de esperiinţe triste cu Rusia, le arată Românilorŭ o alăturare strânsă la alianţa triplă, totuşĭ suntŭ în România o mulţime de ómenĭ cu judecată, carĭ voescŭ sĕ mai cerce încă odată cu asociaţiunea de bandiţĭ. Apropiarea puternicului vecinŭ şi multimea aurului sĕu în campania din urmă în contra Turciei aa făcutŭ acésta. Cu tóte acestea nu este eschisă probabilitatea, că chiar actualulŭ cabinetŭ conservatorŭ şi rusofilŭ, sĕ se înţelégă cu Rusia în contra Turciei.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Sĕlagiu, Octomvre 1891.

Stimate D-le Redactorŭ! Astăḑĭ, când grija capitală a fiă-cărui Românŭ de bine şi iubitorŭ de neamulŭ sĕu trebue sĕ fiă aţîntită asupra şcólei şi a bisericei sale, te cuprinde o adêncă mâhnire auḑindŭ că se mai află încă şi în clerulŭ nostru ómenĭ, carĭ nu numai nu promovéză, dér lucră chiar în contra intereselorŭ şcólei, bisericei şi poporului lorŭ.

Unulŭ dintre aceştia este şi părintele Gavrilŭ Vaida din Bobota, care ca preotŭ alŭ acestei comune constătătóre din 1,400 de suflete românescĭ a sĕmĕnat numai vrajbă şi duşmaniă între poporŭ, pe care l'a pusŭ în conflict cu funcţionarii sĕi comunalĭ şi bisericescĭ, cu notarulŭ comunei, cu învĕţătorulŭ şi cu cantorele din satŭ, ba a trecutŭ şi mai departe dându-şĭ concursulŭ şi la ruinarea unorŭ funcţionarĭ comitatensĭ românĭ.

Ca de pildă voiu aminti alegerea de primarŭ comunalŭ sĕvîrşită încă prin Februarie. Cinstia sa, în locŭ de-a se îngriji, ca sĕ se alégă unŭ Românŭ de omeniă, încă de timpuriu înainte de alegere a legatŭ prietiniă cu unŭ jidanŭ, căruia 'i promise, că va stărui pe lângă poporulŭ sĕu românŭ, ca sĕ-lŭ alégă pe elŭ.

Astfeliu părintele Vaida într'o Duminecă înainte de alegere a vestitŭ poporului în biserică, că la 2 óre după améḑŭ sĕ se adune la şcólă pentru de a se sfătui în causa alegerei de jude comunalŭ. Poporulŭ, în numĕrŭ de peste 200, s'a şi adunatŭ la şcólă, unde bunulŭ lorŭ preotŭ s'a presentatŭ însoţitŭ de jidanulŭ Zelekovits Elek, pe care felŭ şi formă l'a recomandatŭ ca pe celŭ mai potrivitŭ de-a fi jude comunalŭ. Bravii poporenĭ, carĭ şi-au sciutŭ mai bine preţui drepturile lorŭ comunale şi interesele românescĭ, decâtŭ preotulŭ lorŭ n'au primitŭ sfatulŭ viclénŭ alŭ părintelui Vaida, ci cu dispreţŭ l'au rugatŭ sĕ părăséscă sala adunărei până a nu se irita spiritele.

Părintele, ca sĕ arete totuşĭ jidanului, că încâtŭ îlŭ iubesce şi doresce de jude comunalŭ, s'a esprimatŭ între poporŭ că orĭ v'or vré dênşii, orĭ ba, solgăbirĕulŭ îlŭ va impune prin denumire.

Vĕḑêndŭ poporulŭ, că preotulŭ lorŭ vré cu orĭ ce preţŭ sĕ lucre în contra intereselorŭ poporului românŭ, a devenitŭ mai îngrijatŭ şi la momentŭ au şi rugatŭ pe învĕţătorŭ ca sĕ le scrie o petiţiă către oficiulŭ vicarialŭ, în care sĕ-lŭ róge pe Măria Sa Vicariulŭ, ca sĕ intervină în causa lorŭ şi sĕ provóce la ordine pe preotulŭ. La stăruinţele continue ale poporului, învĕţătorulŭ a şi făcutŭ petiţia, care subscrisă de 20 de fruntaşĭ românĭ, a şi fostŭ înaintată oficiului vicarialŭ, de unde i-a şi venitŭ părintelui Vaida o provocare, prin care 'i s'a interḑisŭ de a mai face causă comună cu Jidanulŭ în detrimentulŭ poporului.

Astfeliu poporulŭ, scăpândŭ de Jidanŭ, a reuşitŭ la alegere cu unŭ Românŭ bravŭ şi inteligentŭ, în persóna d-lui Aurelŭ Dragoşin fiu de preotŭ şi proprietarŭ în Bobota, omŭ cu şcólă şi de cinste.

Acum se făcù părintele Vaida focŭ şi pară asupra învĕţătorului-cantorŭ Tanasie Husti, pe care numai decâtŭ după alegerea de jude, din puterea-i propriă l'a suspendatŭ din oficiulŭ şi beneficiulŭ cantoralŭ ḑicêndŭ, că d-sa în parochia sa este tot-odată şi protopopŭ şi vicariu, ba şi vlădică, şi că póte suspenda pe învĕţătorŭ şi pe cantorŭ când va vré. Dreptŭ a şi avutŭ părintele Vaida, căcĭ învĕţătorulŭ de atuncĭ şi până astăḑĭ e totŭ suspendatŭ din cantoratŭ, pe lângă tóte umbletele şi protestările sale pe la protopopŭ, vicariu şi episcopiă, ba după ce măritulŭ consistorŭ a ordonatŭ protopopului a eşi în faţa locului şi a-l restitui pe învĕţătorŭ în postulŭ cantoralŭ, părintele Vaida s'a împotrivitŭ şi prin gura câtorva poporenĭ a strigatŭ publice, că decâtŭ sĕ servéscă în biserică cu Tanasie Husti, mai bine îşĭ va aduce dascălŭ de ungurŭ, şi cu acésta s'a terminatŭ causa restituirei şi protopopulŭ n'a isprăvitŭ nimicŭ, ér bietulŭ învĕţătorŭ sufere nevinovatŭ pentru Jidanulŭ şi pentru fratele sĕu.

Ce se va întêmpla din acéstă trébă în Bobota, vomŭ mai vedé, precum amŭ vĕḑutŭ şi cele întêmplate înainte de asta cu câţĭva anĭ, când părintele Vaida s'a încumĕtatŭ a încurca în procesŭ pe unŭ pretore românŭ şi a-i clătina oficiulŭ, precum şi pe doi notarĭ românĭ, carĭ astăḑĭ suntŭ lipsiţĭ de oficiu.

Acuma se laudă, că pe amintitulŭ învĕţătorŭ din Bobota încă îlŭ va lipsi pentru tot-déuna de ambe oficiile, apoi va puté muri în pace, căcĭ şi-a vĕḑutŭ împlinite tóte dorinţele sale rĕsbunătóre în contra fraţilorŭ sĕi.

Étă, aşa suntŭ trataţĭ unii învĕţătorĭ din partea preoţilorŭ lorŭ! X: ?

Convocare.

Subscrişii ca membrii fundatorĭ ai institutului de creditŭ şi economii „Iulia“ societate pe acţii din oraşulŭ Alba-Iulia, prin acésta convocămŭ pe d. acţionarĭ la adunarea constituantă ţinută dela 21 Noemvre 1891 st. n. la 10 óre a. m. în localulŭ şcólei gr. or. din locŭ. Acţionarii potŭ sĕ se presenteze séu în persónă séu prin representantŭ alesŭ dintre acţionarĭ şi provĕḑutŭ cu plenipotenţă în scrisŭ.

Obiectele pertractării suntŭ:

1. Inpărtăşirea şi aprobarea statutelorŭ.
2. Constituirea societăţii.

Din şedinţa comitetului fundatorilorŭ institutului de creditŭ şi economii „Iulia“.

Alba-Iulia în 1 Noemvre 1891.

Ioachimŭ Fulea, adv. şi prop.

Simeonŭ Micu, protop. gr.-cat. **Tordăşianŭ.**

Mateiu Nicola, adv. **Alesandru Velicanŭ,** adv. şi proprietarŭ.

Rubinŭ Patiţia, advocatŭ şi proprietarŭ.

DIVERSE.

Virtute şi viţiu. O damă rugà odată pe împĕratulŭ Napoleon celŭ mare, ca sĕ înterḑică cu totulŭ fumatulŭ de tutunŭ. — „Tocmai, Sire, pentru că e unŭ viciu,“ acesta era argumentulŭ ei. — „Concedŭ şi eu, că e unŭ viciu“, ḑise Napoleonŭ, care tocmai atuncĭ îşĭ aruncase ţigara, „dér viciulŭ acesta aduce statului în fiă care anŭ circa 100 milióne de francĭ. Dér cu tóte acestea 'lŭ voiu interḑice, décă vei avé bunătatea sĕ-mĭ spui o virtute, care sĕ aducă statului unŭ asemenea venitŭ.“ — Dama tăcù şi nu mai vorbi despre tema acésta.

Jack spintecătorulŭ la Berlinŭ. Emoţiunea ce a pricinuitŭ la Berlinŭ crima sĕvârşită de unŭ adeptŭ a lui Jack spintecătorulŭ, e întreţinută prin amănuntele oribile pe carĭ le dau ḑiarele. Crima a fostŭ descoperită de o femeiă, care voindŭ sĕ vaḑă victima, o óre-care Nice, bătù în ḑiua de 25 a. c. la uşa acesteia şi intrà, deşi nu primise nicĭ unŭ rĕspunsŭ. D'abia pusesese piciorulŭ în uşă şi îndată fugi scoţêndŭ nisce strigăte desperate, carĭ atraseră pe câţĭ-va vecinĭ. Corpulŭ nenorocitei victime fŭ găsitŭ întinsŭ pe patŭ, într'o stare aprópe de nerecunoscutŭ. O puternică lovitură de cuţitŭ despărţise aprópe cu desavîrşire capulŭ de trunchiŭ. Corpulŭ era mutilatŭ; tóte părţile cărnóse erau desfăcute cu unŭ sânge rece îngrozitorŭ, precum şi câteva organe interne. Camera era mânjită de sânge şi ucigaşulŭ îşĭ făcuse de sigurŭ o plăcere, ca sĕ rĕspândéscă doveḑile sĕlbatecei sale crime; de altminterĭ nu se atinse nicĭ de banĭ nicĭ de giuvaerurile femeii. Când sosì poliţia se începù o negustoriă murdară: proprietarulŭ camerei luà plată dela cei ce voiau sĕ vaḑă victima şi îndemna pe curioşĭ sĕ se grăbéscă a se bucura de acestŭ spectacolŭ până nu sosescŭ agenţii. Dênsulŭ alunga fără milă pe toţĭ acei ce nu voiau sĕ dea suma cerută. Poliţia a arestatŭ pe unŭ comis bănuit, fără slujbă, numitŭ Ernest Schulze şi originarŭ din Wachow.

RECTIFICARE. In numĕrulŭ de erĭ alŭ foiei nóstre, la cronica politică, alinea 3, în locŭ de: „legile francmasonice“ etc., este a se ceti: *„logile francmasonice“* etc.

„ALBINA“ institutŭ de creditŭ şi de economii.

Filiala Braşovŭ.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ de cassă în luna Octomvre 1891.

Intrate:

Cassa în Octomvre 1891. fl.	8,963.75
Depunerĭ spre fructificare .	170,703.54
Cambii rĕscumpĕrate. . .	91,182.77
Conturĭ curente	85,270.99
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	4,392.42
Imprumuturĭ pe producte .	5,208.—
Monetă	3,371.22
Interese şi provisiunĭ . .	5,297.12
Comissiunĭ	1,086.50
Diverse	2,251.51
	fl. 377,727.82

Eşite:

Depunerĭ spre fructificare	fl. 138,550.76
Cambii escomptate . . .	49,099.42
Conturĭ curente.	112,990.38
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	37,828.—
Imprumuturĭ pe producte .	3,200.—
Monetă	8,515.03
Comissiunĭ	11,707.17
Interese şi provisiunĭ . .	1,659.99
Diverse	2,477.49
Spese şi salare.	1.561.43
Numerarŭ cu 31 Oct. 1891	10,138.15
	fl. 377,727.82

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. **N. P. Petrescu** m. p. adjunctŭ.

V. Üvegeş, m. p. comptabilŭ.

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Cursulu pieței Brașovŭ

din 4 Noemvre st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9 29	Vênd.	9.33
Argintŭ românescŭ	„	9 22	„	9.27
Napoleon-d'orĭ	„	9.50	„	9.34
Lire turcescĭ	„	10 50	„	10.55
Imperialĭ	„	9.50	„	9 55
Galbinĭ	„	5 45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina" 6%		—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	121.—	„	122.—
Mărcĭ germane		57.30	„	57.70

Discontulŭ 6–8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena

din 3 Noemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	103 40
Renta de hârtiă 5%	100 75
Împrumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	115.80
dto argintŭ	97.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	111.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale ungare	90 25
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Împrumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.25
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	129.70
Renta de hârtiă austriacă	91.40
Renta de argintŭ austriacă	91.20
Renta de aurŭ austriacă	108.05
Losurĭ din 1860	136.25
Acțiunile băncei austro-ungare	1008
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	321.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr	275.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.59
Napoleon-d'orĭ	9.35
Mărcĭ 100 împ. germane	57.75
Londra 10 Livres sterlinge	117.55

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurtŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că maĭ avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei", precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans."

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvre 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriș	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕșel	8.14		6.39	5.47
Clușiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriș	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vințul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiușŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blașiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copșa mică	1.51		2.48	9.48
	2.12		3.03	9.50
Mediașŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighișóra	3 46		4.49	11.04
Hașfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apața	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17	Tren de persóne	9.18	1.35
Brașovŭ	8.—		10.05	2.09
		12.20		2.19
Timișŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timișŭ	1.42		5.57	
Brașovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apața	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Hașfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighișóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediașŭ	6.42	10.31		12.37
Copșa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blașiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiușŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vințul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirișŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Clușiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădășelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghirbău				8.15
Aghireșŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

Mureșŭ-Ludoșŭ—Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagu-Budatelicŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	1.16
Țagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Nota: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovațŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulișŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10.19
Orăștia	10.16		10.50
Șibotŭ	10.36		11.16
Vinț. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiușŭ	11.53		12.38

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.
Teiușŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinț. de josŭ	4.09		2.36
Șibotŭ	4.52		3.03
Orăștia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4 17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5 17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5 53
Soborșinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulișŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovațŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroșenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	6.—	10.50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișóra	8.42	2.04	8.57

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirișŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirișŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8.15	3.15
Sighișóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa mică	3.—	10.47	7.10
Șeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneș	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneș	8.30	5.25	11.09
Șeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copșa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oșorheiu-R. săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3 34	9.11	3.27
Oșorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oșorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oșorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoș	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedora

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedora—Simeria (Piski)

Hunedóra	4 46	2.32	7.22
Cerna	5 11	3 —	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Brasov—Zêrnescĭ

Brașov	5.45	2.58
Zêrnescĭ	7.26	4.39

Zêrnesci—Brașov

Zêrnescĭ	8.—	5.20
Brașov	9.24	6.44

Brașov—S.-Georgiu

Brașovŭ	8.30	3.10
Uzonŭ	9 43	5.23
S.Georgiu	10.23	5.03

S.-Georgiu—Brasov.

S.-Georgiu	6.32	5.17
Uzonŭ	7.00	5 45
Brașovŭ	8.08	6 53

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ